

in veli, berž zgrabiti onega oficirja, ki bo manjkal na shajališču, in ga drugi dan ob 10. uri pred-se pripeljati.

Manjkalo je 27 oficirjev pri vseh regimentih, ki so bili v stolnem mestu v istem času; vsi so bili pred cara pripeljani. Cesar, ki ni poznal begúna, reče jadno, da se je zmed njih eden vozil po mestu, kakor da bi brez pameti bil, in da je pri mestnih regimentih 27 oficirjev manjkalo, ktere vse obsodi v Sibirijo.

Vsi so straha odreveneli, kar na enkrat iz med njih stopi mladenec, položi roko na persi, se priklone pred carom in trepetaje reče: „Vašega Veličanstva serd naj le na me pade, moji tovarši so nedolžni. Dosle ni bilo zabranjeno še nobenemu oficirju o slobodnih urah nahajati se zunej mesta. Jez, le jez sem edini krivec.“ Besede mu zmanjka. Imel ni več ne duha ne sape v stisnjenih persih. Zona ga spreha, lice mu obledí.

Cesar ga meri od verha do tal; v celi palači je vladala tihota, dokler po dolgem molku cesar ne vpraša: „Kdo si ti?“ — Jez sem Ivan J. Cesar spet umolkne za trenutek in gleda verlo lepega mladenca. „Od kod imaš kozaka?“ — Od svojega očeta, on sam ga je odkojil. — „Tvoj oče“ — reče cesar nasmejavši se in položivši roko na lajtnantovo ramo — „tvoj oče je odkojil jako dobrega kozaka pa še boljšega sina. Ti se mojega serda ne bojiš, in braniš svoje tovarše: to je lepo, jako lepo. Tvojim tovaršem spregledam kazneni zbog tebe. Ivane, kaj češ za svojega kozaka?“ — „Gospodar! — uzklikne mladenec ganjen od velike milosti svojega cesarja in pade pred njegove noge — „konj mi je ohranil najdražji dar v mojem življenji, to je, milost cesarjevo; poklanjam ga za to veliko ceno Vašemu Veličanstvu.“ — Cesar vzdigne mladenca rekoč: „vstani major! od lajtnanta cesar ne prejema darov. Hvala ti za konja.“

Kadar je cesar daroval, daroval je po cesarsko. Po ti meri cesarske darešljivosti je bila tudi napravljena kočija, drugi dan poslana mlademu majorju. J. Kobe.

Kratkočasnica.

(Vodnik in čevljar). Kjerkolj je naš Vodnik živel in hodil, je kakor pridna bčelica naberal gradivo za slovensko slovstvo. Tako je prišel tudi, ko je bil dušen pastir v Koprivniku, k nekemu čevljarju. Berž ga začne spraševati, kako imenuje to in uno čevljarsko orodje po slovensko. Čevljar mu pové vse kakor vé in zná. „Pri nas pa imenujemo to tako in tako“, mu reče Vodnik. „Ne zamerite“ — ga zaverne prosti čevljarček. „Vi ste gotovo imeniten ljubljansk čevljar!“

Slovanski popotnik.

* Slovenski Romar. Koledar v poduk in kratek čas za leto 1858. Drugi tečaj. Izdal Jernej Lenček, kaplan v Žiréh, natisnil Leopold Sommer na Dunaji, založil Ničman v Ljubljani.

„Mala pratika“, „Velika pratika“, „Slovenski Koledar“, „Slovenska Koleda“, „Slovenski Romar“ — petero praktik ali koledarjev za malo deželo slovensko! Ali ni to preveč? Če se bojo vsi prodali, jih ni preveč; če ne — pa tudi noben založnik ne bo prišel ravno zavoljo tega na boben. To je res; vendar odkritoserčno rečemo, da 5 praktik je za nas preveč, in da bi se menda vstreglo založnikom in ljudstvu najbolj, ako bi se založniki „Koledarja“, „Kolede“ in „Romarja“ zedinili („pratike“ spadate v drugo stran) in bi namesto trojnih bukev le ene, obširne in dober kup izhajale na dan. Zedinjenje to bi bilo toliko lože, ker vsi imenovani trije koledarji so po svojem obsežku pred vsem namenjeni prostemu ljudstvu, ktero podučiti in kratkočasovati je njih namen. Pa kaj se vti-

kamo v take svete, ker naš današnji namen je le govoriti od „Romarja“ in našim bravcom povedati, da je marljivi gosp. izdatelj vse storil, da bi vstregel slovenskemu ljudstvu. Blizo 20 podob lepša te bukve, katerim ni mar biti le pratika za eno leto, ampak koristno berilo za leta in leta. Med podobami nam naj bolj dopada cerkev sv. Petra v Rimu, tudi obraz gosp. misijonarja dr. Knobleherja je dober, kakor je več drugih podob resnih in kratkočasnih vse hvale vrednih. Kar pa se tiče berila v navadni besedi in pesmih, ga je veliko duhovnega obsežka, pa tudi krajo- in ljudopisnega. Na vse strani pridni gosp. Hicinger popisuje izversto ljubljansko močvirje, kteremu je gosp. izdatelj Lenček mikavno pesmico zapel; prav radi smo brali popis „Žirovski svet“, tudi od gosp. Lenček-a, kteremu domača beseda kaj gladko teče, naj je v prozi ali v pesmi, nauku ali šalji. Priča poslednjega je pesmica „štongrajtar“ — „falot“. Darovali so Romarju lepe darove tudi gg. Hašnik, Bevk, Hueber, Dolinar, Marn. Križgoro so gosp. fajmošter Bevk prav lepo popisali. — Živo tedaj priporočamo preličnega „Romarja“ vsem, in želimo, da bi ga duhovni gospodje med ljudstvom širili, ker je vreden, do roma križem sveta. Sklenemo pa to priporočilo z lastnim vošilom „Romarjevim“, kteri resnico govori rekoč: „Če bojo imeli slovenski pisatelji le trud, in izdajatelji in založniki le zgubo. bo šlo domače slovstvo le rakovo pot. Ker res je Slovincov le malo, morajo ti domače kniževstvo in slovstvo obilniše podpirati in bukve in časnike bolj kupovati.“

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Vidma na Laškem na sv. Barbare dan. Č. — Krajnski „Othello“, ki je zabodel svoji nezvesti ljubici nož v persi, me opominja enake prigodbe, ki se je letošnjo spomlad zgodila blizo Gemone v Furlaniji. Neki mladenec okoli 20 let in dekle enake starosti sta se ljubila, pa ljubezen Rozalika je pred omerznila. To je Mihata tako neizrečeno žalilo, da se mu še jesti ljubilo ni. Bolj ko je bil ta norec žalosten, bolj je Rozalika prepevala in v pričo drugih ga zasramovala, tako da je Miha vès serdit ji zažugal, da ji bo kaj naredil, da mu ne bo več nosú vihal. In res! nekega jutra so šli hlapci in deklet v boršt delat. Rozina je bila „sempre allegra, mai passion“, to se pravi „zmeraj vesela, nikoli žalostna“, pa tudi slabega zadržanja ni bila, — torej je tudi to jutro prepevala. Zaverženega Mihata je to petje tako razkačilo, da je kakor živina v pričo družih s sekiro nad njo letel, in jo z besedami: „boš vendar enkrat konec vzela“ trikrat tako mahnil, da je čez pol ure umerla. Že prvi udarek je bil tak, da bi bila mogla umreti. Miha po tem hitro steče in se sam žandarjem izroči. — Pred 14 dnevi je bila očitna sodba, pri kateri sem bil tudi jez pričujoč. Če ravno ga je zagovornik dobro zagovarjal, je bil Miha vendar k smerti obsojen; zavoljo njegovega skesanega obnašanja se vendar od presvitlega cesarja milost pričakuje; na vsako vižo se bo v težki ječi pokoril. — Ker imam že pero v rokah, se ne morem zderžati, našim rojakom Slovencom očitati, zakaj da krav bolj ne vpregajo, kar so „Novice“ že tolikrat priporočale, in bi kmetom toliko dobička prineslo. Talijanskim kmetom bi ne bilo treba krav vpregati, in vendar vidim, da za vožnjo krave ravno tako rabijo, kakor vole, in so prav lepe in ne molzejo veliko slabše. Koliko bolj bi bila taka vožnja našim polgruntarjem ali pa kajzarjem potrebna in koristna! Toda Kranjec se sramuje kaj storiti, kar njegovi očaki niso storili; — on ne misli, da bi se sosedje kmalo tega navadili in tak izgled posnemali. — Ravno taka je z gnojem; tukaj na Laškem je taka zemlja, da dvoje sorte žito, zraven pa še murvino drevje in vinsko tertó redí, — in vendar gnoj po cestah ka-